

MØTEREFERAT - FoU-prosjekt - Rondane

Sted: Gudbrandsdalen hotell, Spidsbergseter

Tid: Tirsdag 31.mars 2009 kl 10.30 – 16.00

Møteleder og referent: Raymond Sørensen, NVS Nord

Til stede:

Hans Olav Arnekleiv (Rondane Nord villreinutvalg), Jon Olav Solstad (Rondane Nord villreinutvalg), Trond Toldnes (Rondane Nord villreinutvalg), Hans Bondal (Rondane Sør villreinutvalg), Erik S. Winther (Rondane Sør villreinutvalg), Edgar Enge (Rondane Sør villreinutvalg), Niels Thomas Burchardt (Rondane Sør villreinutvalg), Kjell Hovde (Rondane Sør villreinutvalg), Esben Bø (SNO), Tom Hjemstæteren (FMVA Hedmark), Geir Vagstein (FMVA Oppland), Hanne Thingstadberget (Planrådet for villrein) Morten Liebe (Rondane og Sørkletten villreinnemnd), Olav Strand (NINA), Kirstin Fangel (NINA), Vegard Gundersen (NINA), Vemund Jaren (Direktoratet for naturforvaltning), Raymond Sørensen (Norsk Villreinsenter Nord).

Ikke møtt: Olav Talle (prosjektleder fylkesdelplan, Rondane)

Bakgrunn, innledning

Raymond Sørensen ønsket velkommen og refererte til utgangspunktet fra forrige arbeidsmøte på Spidsbergseter 23.01.09, hvor en var enige om at det skulle inviteres til et nytt møte for opprettelse av et interimsstyre for prosjektet. Vemund Jaren gjennomgikk bakgrunnen for hvorfor en ønsker et FoU-prosjekt også i Rondane, og gangen i arbeidet som har vært utført helt fra starten av og frem til i dag.

Prosjektstatus så langt

Olav Strand (NINA): Presentasjon av foiler, se www.villrein.no under "Presentasjoner".

Olav Strand orienterte om hva som er gjort siden forrige arbeidsmøte den 23.01.09. 11. mars 2009 ble 6 simler merket i Rondane Nord. 3 dyr i Botn-Hornsjøhø området og 3 dyr i Ryphøgda-Blåkollen området. I forkant av dette ble det i samarbeid med villreinutvalg, villreinnemnda og villreinsenteret avholdt åpne informasjonsmøter i henholdsvis Follidal 16.februar og på Vinstra 18.februar.

Det er behov for et møte mellom NINA og oppsynsmennene i området for å diskutere det praktiske rundt oppfølgingen av de merkede dyrene.

Status for ferdselsregistrering / reiselivsdelen av prosjektet

Kirstin Fangel orienterte om aktuelle områder for utsetting av ferdselstellere i Rondane. Erfaring tilsier at det sjelden er aktuelt å bruke samme punkter vinterstid som sommertid. Følgende punkter er foreløpig aktuelle for utsetting av ferdselstellere:

- Spranget - Rondvassbu
- Søre Vulutjønn
- Illmandalen (Bjørnhollia - Rondvassbu)
- Bru over Langglupen (Bjørnhollia - Rondvassbu/Dørålseter)
- Dørålseter, sør (Skranglehaugen, strekningen Bjørnhollia/Rondvassbu - Dørålseter)
- Rondvassbu - Peer-Gynt hytta
- Smukksjøseter (her har SNO stående teller)
- Dørålsflye (Dørålseter - Høvringen)
- Sletthøe (Høvringen - Haverdalsseter)
- Gravhøe (Haverdalsseter/Dørålseter - Grimsdalshytta)
- Gautstigen (Grimsdalshytta - Hageseter)
- Halfarhøi/Kattuglehøi (Grimsdalshytta-Furuhaugli/Fokkstua: stien er foreslått nedlagt)
- Eldåbu-Gråhøgdbu

NINA Lillehammer har allerede hatt en del kontakt med lokalt oppsyn hvor dette er drøftet, men det er fortsatt behov for dialog før en bestemmer hvor ferdsestillerne skal settes ut. Det burde derfor settes av tid til et møte for å diskutere dette nærmere.

Det kom i tillegg innspill på at en burde tenke på de områder/traseer hvor det allerede er bestemt/foreslått nedlegging av DNT-stier og eventuelt flytting av hytter. Dette vil kunne gi spesielt verdifulle datasett hvis en kan få registrert ferdsel både før og etter slike endringer.

Aktuelle problemstillinger

Morten Liebe orienterte om hvilke problemstillinger/områder villreinnemnda anser for å være de viktigste en trenger mer kunnskap om. I Grimsdalen har en igjennom en lengre tid sett at det tilrettelegges mer og mer for gjennomreisende. Aksen Høvringen-Spranget-Mysusetter er et spesielt viktig område hvor en i dag har stor grad av ferdsel. Trekket på østsiden av Rondane-massivet vet vi i dag veldig lite om. Her trenger en mer kunnskap. Trekk mellom Rondane og Sølknletten er et viktig område hvor vi vet for lite. Dagens kryssing av RV 27 på Venabygdsgfjellet bør også i høyeste grad være et tema for fremtidig forskning. Alle observasjonsområdene fra forrige fylkesdelplan (gjeldende plan) er fortsatt aktuelle områder hvor en trenger mer kunnskap. Vi har i dag svært lite kunnskap om hvordan villreinen bruker skogområdene i sør og her trengs det mer kunnskap. Dette er spesielt interessant, i og med at en de seneste årene har sett en nedgang i antall dyr som går sørover på våren. I tillegg er klima en faktor som også vil være viktig for Rondane i tiden fremover.

I tillegg ble det diskutert andre aktuelle tema/problemstillinger, som stress hos dyrene i forbindelse med jakt. Her finnes det flere aktuelle områder hvor en kan se på denne typen problemstillinger (for eksempel Grimsdalsveien, Hellbergveien, Friisvegen, Birkebeinerveien og langs E6 over Dovre).

Dialog/diskusjon rundt videre metodikk i Rondane Sør

Villreintvalget for Rondane Sør er samstemte på at helikopter ikke skal brukes til merking i dette området. Dette pga at en i dette området har vært svært restriktiv når det gjelder motorferdsel og menneskelig ferdsel, og at det derfor vil være feil signal å gi, hvis en av hensyn til villreinen skal ta så sterke virkemidler som helikopter i bruk. Erik S. Winther skisserte deres forslag til alternativ merkemethode i Rondane Sør. Her ønsker en at man skal merke simlene mens de er i kalvingsland på vår/sommer. Olav Strand orienterte om at dagens godkjente metodikk kun gjelder merking av simler fra helikopter og noen få bukker på bakken om sommeren. Vemund Jaren påpekte at en viktig grunn til at DN ønsket å komme i gang i Rondane er forholdet til den pågående fylkesdelplanprosessen, der det bl.a er framhevet behov

for bedre data om reinens arealbruk sør i området. Det kan bli aktuelt å prioritere de faglige utredningsmidlene knyttet til fylkesdelplanene til andre områder dersom det ikke blir noen snarlig oppstart i Rondane Sør.

Møtet konkluderte med at en uansett utfall for Rondane Sør når det gjelder merketodikk, må se hele Rondane som ett område, når en nå starter arbeidet med å lage et faglig grunnlag for det videre prosjektet. Når dette faglige grunnlaget er på plass, må forskningen se på eventuell metodikk for å kunne svare på de aktuelle problemstillingene.

Oppretting av interimsstyre

Følgende interimsstyre ble valgt:

- 1 repr for villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten, Morten Liebe
- 2 repr for villreinutvalget for Rondane Nord, Hans Olav Arnekleiv og Jon Olav Solstad
- 2 repr for villreinutvalget for Rondane Sør (ikke avklart hvem)
- 1 repr for Statens naturoppsyn (Esben Bø)
- 1 repr for fylkesmennes miljøvern avdeling (ikke avklart hvem)
- 1 repr for ny fylkesdelplan, Olav Talle, prosjektleder fylkesdelplan

Faglig ansvarlig: Olav Strand, NINA

Sekretær: Raymond Sørensen, NVS Nord

Statens vegvesen bør kontaktes for eventuell deltagelse i styringsgruppe når det faglige grunnlaget er på plass.

Videre arbeid

Villreinutvalget for Rondane Sør, FMVA Hedmark og FMVA Oppland gir tilbakemelding til sekretær snarest om hvem som skal representeres i interimsstyret. Når dette er klargjort, vil interimsstyret med utgangspunkt i villreinnemndas forslag til problemstillinger starte arbeidet med å lage et faglig grunnlag for prosjektet. Dette gjøres etter samme mal som er brukt i tilsvarende prosjekt i Setesdalen. Sekretær sender før neste møte ut et råtkast til faglig grunnlag med utgangspunkt i villreinnemndas problemstillinger. Tid for neste møte i interimsstyret er ikke fastsatt.

Raymond Sørensen

Hjerkin 27.04.2009